

tukajšnje ljudstvo, marveč kratkovidnost in lahkomišelnost onih gospodov v Ljubljani, ki so imeli leta 1920 moč v rokah. Posestniki trikota Sopota, Pernice in Sv. Jernej so gospodarsko uničeni. Pokojni Peter je imel krasne gozdove in hlev poln živine, a prodati se ne more ničesar, plačila v Avstriji so pa velikanska. Večkrat se je izrazil, dasi je bil dober Slovenec, da glede jezika naj bi šla meja kjerkoli, bodisi čez Sopoto ali nižje, toda v gospodarskem oziru spada ves Bistriški jarek k Dravski dolini. Ko je šlo za ureditev obmejne prometa, je hodil Peter po zimi, beri in izgovori, v poldrugi meter debelem snegu po teh strmih dolih do Bistrice, nato navzgor čez Radvanje in Sv. Lovrenc v Ivnik k obmejni komisiji ter zopet nazaj. In to ne samo enkrat. Vsled tega si je svoje že prej slabotno zdravje občutno pokvaril. Vrh tega je moral prenašati obrekovanje nekaterih nasprotnikov domačinov. Ko je zadnje tedne ležal v postelji, ga sporo ni bilo poznati, tako ga je spremenila bolezen. Nekaj pred Veliko nočjo je rekel: pomlad je tu, a jaz ne bom več oral ne sejal. Kakor je bilo vse njegovo življenje vsikdar življenje pravega kristjana, tako je tudi veliki teden prejel ganljivo poslednjo popotnico in je bil njegov pogreb v sredo, dne 11. aprila prav lep. Dragi Peter, počivaj v obmejni zemlji, za katero si žrtvoval svoje zdravje in življenje, in naj bo enkrat za Te tukaj tudi veselo vstajenje!

Umril je na špičniku pri Svečini 14. t. m. posestnik in dolgoletni občinski odbornik Gašper Gavbe. Blagopokojni je bil vzor vinogradnika in kletarja ter je bil kot tak tudi večkrat odlikovan z različnimi častnimi diplomami. Po dolgem trpljenju na svetu je 14. t. m. zatisnil za vedno svoje življenje trudne oči. Obmejni vinogradnik, počivaj v miru, žalujoci družini pa naše sožalje.

Redka starost. (Dopis od St. Janža na Dr. polju). Dne 13. aprila t. l. je umrla najstarejša oseba v naši župniji g. Ivana Snuderl mati g. Jožefa Snuderl, hišnega posestnika v Mariboru in občinskega tajnika občine Lajtersberg. Dosegla je redko starost 91 let, bila je 30 let vdova. Spoštovani družini naše iskreno sožalje! Naj blaga rajnica v miru počiva!

Zalostne novice od Sv. Andraža v Slov. goricah. Skoraj neprestano je mrtvaški zvon pretekle dni pel svojo zadnjo pesem tukajšnjim župljanom. Po kratki in mučni bolezni je umrl gostilničar in posestnik Tomaž Toš, mož tihega značaja in skromen. Počivaj v miru! Komaj smo izročili materi zemlji njegovo truplo, se je pa razširila novica, da je morala v večnost mlada žena Marija Zorko, roj. Lovrenčič po le par dnevni bolezni in le po enoletnem srečnem zakonu. Na njej so se spolnile besede: Kakšno življenje, takšna smrt. Pred zakonom vzgledna Marijina družbenica in vrla članica naših katoliških društev, je imela najlepšo smrt. Nekoliko ur pred smrtjo si je zapela svojo Marijino pesem: «Ves, o Marija». Umrila je na Marijino soboto in bila pokopana na spomin Marijinega oznanjenja, dne 9. aprila. Dolga vrsta župljanov jo je spremlila k grobu, kjer so ji po poslovnih besedah domačega župnika zapeli prav ginljivo slovo. Pokojna zapuščina majhnega, šele 7 dni starega sinčka, ki ne bo nikdar poznal dobre mamice. Živaj v večnosti tvoja blaga in za vse dobro vneta duša nebeško plačilo! V Vitomarcih pa je zatisnila svoje oči k večnemu počitku žena-mati Gera Požegar, objokovana od moža in edine hčerke. Vsem daj Bog večni mir in pokoj!

Kar dve osebi v eni hiši na mrtvaškem odru. V Oseku, župnija Sv. Benedikt v Slov. gor., so imeli pri Kozarovi, po domače pri Šimenovi, obenem dva mrtviča. Umril je stari prevžitkar Martin Kozar v 82. letu. Rajni je bil znan daleč naokrog kot poštena duša. Isti dan kot stari oče je umrla tudi hčerka sedanjega gospodarja Jakoba Kozar, komaj štiriletna Mimika. Staremu očetu in vnukinji je ugasnila luč življenja pljučnica. Naj Bog tolaži krščansko hišo!

Mladeniči — na marijanski shod v Celju! Letos bo na binkoštni ponedeljek, 21. maja velik shod mladeniških Marijinih družin in drugih dobrih fantov iz cele Slovenije pri Sv. Jožefu nad Celjem. Ta dan mora biti dan velikih misli in velikih dejanj, Marijin dan in naš mladeniški dan. Ta dan hočemo javno in slovesno izraziti svoje globoko versko prepričanje in svojo udanost nebeški materi Mariji. Ta dan pa hočemo tudi videti naše mladeniške čete, naše vrle bojevnike. Od tega marijanskega shoda hočemo ponesti na dom srce polno navdušenosti, požrtvovalnosti in ljubezni do Marije, naše zaščitnice in za naše lepe, svete, mladeniške vzore! Zato mladeniči — na plan! 21. majnik, to je naš dan!

Organizacijsko gibanje v Celju. Po volilni borbi se je začelo pri nas živahno društveno življenje. Nedelja za nedeljo imamo karšeno prireditev. Na belo nedeljo so nas presenetili naši vrli delavci s Finžgarjevo igro «Razvalina življenja». V nedeljo, dne 15. t. m. je krasno uspela orlovski akademija dijaške vrste. V nedeljo, dne 22. t. m. pa priredi pevski odsek Izobraževalnega društva svoj prvi koncert v Narodnem domu. Na sporedu so mešani in moški zbori priznanih skladateljev. Pridite poslušat, ne bo vam žal. Začetek točno ob pol 4. uri pop.

Celjsko pevsko okrožje priredi meseca junija veliko okrožno pevsko prireditev v Celju. Do sedaj je prijavilo svojo udeležbo že 8 zborov. Ako še želi kak zbor nastopiti, ki pa ni sprejel tozadevno okrožnico, naj nemudoma prijavi svojo soudeležbo, da se mu lahko takoj naznani skupne pesmi. Naznani naj število pevcev in kateri dve pesmi bo sam pel. Prijave pošljite na gosp. Franca Jeriča, Ljudska posojilnica, Beli vol.

Romarji, ki prihajajo na božjo pot k Sv. Jožefu nad Celjem. Lepa cerkev sv. Jožefa je bila pozidana od celjskih meščanov s pomočjo 10 okoljskih občin l. 1680. Tokrat je namreč v Celju in okolici razsajala kuga, pa so Celjani in okoličani sezidali cerkev sv. Jožefa kot zaobljubno svetišče, ker jih je Bog na priprošnjo sv. Jožefa rešil kuge. To cerkev so pozneje dvakrat prenovili in sicer

l. 1739 in 1825. Cerkev sv. Jožefa pa je danes posebno od zunaj potrebna prenovitve, kar bo pa pri sedanjih draginjah stalo zelo veliko in radi tega se predstojništvo misijonske hiše pri sv. Jožefu prav topla priporoča romarjem, naj letos pripomorejo s prostovoljnimi denarnimi prispevki, da bo cerkev sv. Jožefa tudi na zunaj postala ponos Slov. Štajerske.

Ljudska posojilnica v Celju pri Belem volu je imela dne 15. t. m. svoj 16. redni občni zbor. Iz poročila načelnstva posnamemo, da imela koncem leta okrog 30 milijonov vlog in je zrasla na vlogah v minulemu letu za 10 milijonov. Stanje posojil je znašalo koncem leta 26 milijonov in se je zvišalo v letu 1922 za 13 milijonov kron. Čistega dobička je dosegla nad 171.000 kron. Denarni promet je znašal nad 207 milijonov kron. Iz tega kratkega poročila je razvidno, da je Ljudska posojilnica v Celju pri Belem volu nepričakovano lepo napredovala, da uživa med ljudstvom največje zaupanje in ugled in da je postala eden največjih zadružnih denarnih zavodov, vključenih pri Zadružni zvezi v Ljubljani. Priporočamo vsem sloyem prebivalstva v celjskem okrožju, osobito pa pri kmetiskem ljudstvu, da nalaga svoj denar le pri Ljudski posojilnici v Celju pri Belem volu in iščejo le pri njej posojila, ako ga rabijo, ker je ta posojilnica edino pravi kmetijski zadružni denarni zavod v Celju. Pri njej je denar popolnoma varno naložen.

Javni shod obrtnikov v Mozirju. Zalostne gospodarske razmere v našem okraju, katerega obstoj leži v izboljšanju obrtnega in trgovskega stanu, so dale marsikomu že misliti, da ne more iti tako naprej. Raditega je sklenila Rokodelska zadruga v Mozirju v svrhu razmotrivanja in organiziranja obrtnišтва prirediti javni shod v Mozirju, dne 29. t. m., popoldne točno ob 3. uri, v prostorih g. Strmškega. Na shodu govori podpredsednik trgovske in obrtne zbornice in mogoče še kak gosp. poslanec. Obrtniki vseh strok naj se udeležijo zanesljivo tega važnega shoda v svojem lastnem interesu! — Odbor Rokodelske zadruge v Mozirju.

Ljubico ustrelil, sebe pa težko ranil. Iz Bresternice pri Mariboru smo prejeli to-le žalostno poročilo: Minuli ponedeljek je pri nas ustrelil kmeti sin Anton Handl svojo nevesto Marijo Zajko z dvema streloma v prsa, nato pa je še pogljal sam sebi dve krogli v prsa, a je še ostal pri življenju in leži v mariborski bolnici. Handlna je zasledovala žandarmerijo radi posilstva nekega 10letnega dekleta in iz strahu pred kaznijo je sklenil samomor. Njegova nevesta Zajko mu je iz ljubezni sklenila slediti v smrt.

V mlaki so ga našli. Iz ptujske okolice nam poročajo: V novi vasi pri Ptuj so našli v petek, dne 13. aprila v jutro v mlaki udove Safer Antona Kumer, trgovca s perutnino. Že v soboto, dne 7. aprila so ga iskali, ker niso znali, kam je izginil. Vzrok smrti ni znan. Je sam utonil, ali mogoče so ga drugi pijanega vrgli v mlako. Naj v miru počiva!

Ker so jo starši kregali, je šla v vodo. Mimuli ponedeljek zjutraj so potegnili pri Majdičevem mlinu v Spod. Hudinji pri Celju iz vode delavko Ano Raušer iz Trnovelji pri Celju. Na veliko soboto so jo namreč videli njeni starši, da je hodila okrog z nekim fantom in so jo radi tega upravičeno ošteli. Na veliko soboto zvečer je dekle zginilo neznano kam in šele po štirinajstih dneh so jo potegnili kot samomorilko iz vode.

Povodenj grozi Celju in okolici. Vsled nalivov zadnjih dni sta zelo narasli Savinja in Voglajna in ogrožata z veliko povodnjo mesto Celje in okolico.

Tatovi na delu. V trgovino g. Pergerja v Dobovi je vlomila te dni tolpa od 8 roparjev in odnesla manufakturnega blaga in čevljev v vrednosti 140.335 kron.

Umor v gozdu v Ločah, občina Sv. Andraž pri Velenju. Našli so 12. aprila 1923 mrtvega, neznanega moža. Mrtvec je ležal na listju in mahu. Obleden je bil v modro srajco, sive hlače, zašite na zgornji levi hlačnici z modro krpo; hlače so bile prepasane z usnjanim pasom. Suknje in pokrivala ni imel. Mrtvi mož je moral ležati 3 do 4 dni v gozdu, bil je 172 cm. visok, slaboten človek, star 55 do 60 let, redkih, črnosivih las s plešo in pristrizženih brk. Pri sodnem raztelesenju neznanega moža so ugotovili, da je bil umorjen: na levem senu 11 mm dolga in 1.50 cm široka zevajoča okrogla rana, vrat je pa bil nad jabolkom prerezan z ostrim nožem in je rana dolga 12 cm in sega do hrbtenice. Kdo je umorjen mož in kdo ga je umoril, ni znano.

Važno za naša bralna društva. Po vojni se je slovenskih povesti zelo malo pisalo, a še manj tiskalo in izdalo. Pomanjkanje dobrih povestnih knjig najbolj občutijo vrta naša bralna društva. Cirilova tiskarna si je stavila nalog, da bo odslej ponatisnila vsak podlistek iz «Gospodarja» in «Straže». Ravnokar je izšel v Cirilovi tiskarni eden najlepših in najboljših romanov kot ponatis iz «Straže» in se imenuje «Gladiatorji». Roman je iz prvih časov krščanstva, je po vsebini lep, zanimiv in zelo podučljiv ter obsega dva obširna dela. To izvrstno povest posebno topla priporočamo našim bralnim društvom, naj si jo naročijo v Cirilovi tiskarni. Roman stane I. del 9 dinarjev, II. del 11 dinarjev s poštnino vred.

Nove šmarnice za leto 1923 letos ne bodo nobene izšle, zato bodo č. gg. dušni pastirji morali rabiti stare. Dobijo se še naslednje stare: 1. Mariji, majnika kraljici. Spisal M. Jurkovič za leto 1900. Din. 5.—. 2. Mariji, mati dobrega sveta. Spisal dr. L. Gregorec, kanonik v Novicerkvi, za leto 1904. Din. 5.—. 3. Devica verana. Spisal J. Godec, za leto 1906. Vezana knjiga din. 8. 4. Kraljica cerkvenega leta. Šmarnice za leto 1919. Vezana knjiga din. 8.—.

Poštenemu najditelju. Na glavni cesti od Gor. Bregonje proti Jurklostru je bila zgubljena kožnata torbica z vsebino 2300 kron. Pošteni najditelj naj odda torbico

z vsebino proti nagradi v župnišču Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah.

Gospodarstvo.

Artil. major v p. Burnik:

ZIVALI, UGRIZNJE NE OD STEKLIH PSOV — OZDRAVLJIVE!

Začetkom oktobra 1922 je ogrizel živinozdravniško dognano stekel pes zelo močno sinčka mojega soseda v roko, mojo kravo pa v gobec. Čeprav se še tedaj ni vedelo, da je pes stekel, sem dečka in kravo takoj s sublimatovo vodo dobro izmil (desinficiral) in zavezal, dečka takoj poslal k zdravniku, slučaj pa javil občinskemu uradu. Še tisto opoldne je prišel živinozdravnik g. dr. Stegu, okrajni veterinar nadzornik v Celju, k sosedu na dom ter povedal, da je pes, ki je ogrizel dečka in kravo, stekel in odredil, da mora sinko takoj v Pasteurjev zavod v Zagreb in tudi meni svetoval, kravo takoj odstraniti od drugih živali. Več sosedov mi je svetovalo, kravo takoj ubiti, češ, da je bolezen neozdravljiva in zelo nevarna. Ker sem pa prečital v zdravniški knjigi poglavje o pasji steklini, v kateri sicer nisem našel ničesar o zdravljenju živine, sem vse eno sklenil z obznanjem krave na smrt še počakati in sem se napotil z dečkom s prvim vlakom v Zagreb v Pasteurjev zavod z dobro nado, da je morda tudi za kravo zdravilo. Kakor hitro sem se prepričal, da je sinko v zavod pravilno sprejet in za prvo pomoč oskrbljen, sem takoj povedal g. ravnatelju zavoda dr. Gutschiju slučaj o kravi ter ga vprašal, ako bi bilo tudi tej pomoči. Zakaj pa ne, je odgovoril ljubeznjivi g. doktor. Sicer je zdravljenje živali še malo znano, pač pa sem jaz že več takih slučajev zdravil in sem prepričan, da so te živali zdrave! G. doktor mi je takoj obljubil narediti serum in že čez nekoliko ur sem se vesel odpeljal s serumom in navodilom za injekcije proti Celju. Poklican domači gospod živinozdravnik je po navodilih z injekcijami takoj že drugi dan pričel. Zdravljenje je trajalo približno 30 dni in nima žival dosedaj niti najmanjših posledic.

Pripomnim, da je bila krava visoko breja in je kljub injekcijam čisto normalno povrgla, torej se tudi v tem slučaju ni treba bati za žival. Danes sem prepričan, da imam v primeru s ceno krave s primerno malimi izdatki popolnoma zdravo kravo v hlevu, za kar se ravnatelju Pasteurjevega zavoda g. dr. Gutschiju tukaj še enkrat javno najtopleje zahvaljujem. Izdatki so bili: 1. Pot v Zagreb in nazaj. 2. Serum in ampule, približno 600 K. 3. Račun obiskov domačega živinozdravnika.

Kdor pa si nabavi malo injekcijsko brizgalno od 5 kub. cm vsebine ter je že videl, kako se dajejo injekcije pod kožo (ravno tako, kakor smo jih dobivali v vojski proti tifusu, koleri itd.), ta zdravi bolno žival lahko sam, ako razume točna pismena navodila g. dr. Gutschija ter si s tem prihrani izdatke za živinozdravnik. Vse eno pa priporočam, raje prepustiti celo delo večji roki domačega živinozdravnika, ki v takih slučajih gotovo tudi ne bo tako ogromno računal. Ker mi je dovolil g. dr. Gutschij, da smem javno razglasiti, da se v takih slučajih posamezni posestniki, posebno pa gg. živinozdravniki lahko obrnejo na tega g. doktorja. Pasteurjev zavod, bolnica milosrdnih sester, Vinogradska ulica, je moja dolžnost, da tudi to objavim z namenom, koristiti našim vrlim kmetovalcem, da si v enakih slučajih ohranijo dragoceno živino s primerno malimi izdatki. Serum se drži približno 6—8 tednov in ga hranimo v temnih, suhih, hladnih, ako mogoče enako temperiranih prostorih do 16 stop. R top-line, torej pri nas najbolj v suhi sobi v omari za obleko.

O KOLOBARJENJU KMETIJSKIH RASTLIN.

Stremljenje umnega kmetovalca gre za tem, da s kolikor mogoče malimi stroški proizvaja čim več zemeljskih dobrin. V dosego najvišje produkcije pa ne zadostuje samo pravilna izbira semen in tal ter izdatno gnojenje, marveč je potrebno tudi, da vrstimo useve kmetijskih rastlin po nekem naprej izdelanem načrtu ali kolobarju. Izkušnje nas uče, da rastline večidel slabo rade, če jih sejemo zaporedoma po več let na eno in isto njivo. Ravno tako vemo tudi iz izkušnje, da ni vse eno, ali sejemo pšenico za ržjo, ali pa za deteljo, če ravno je bila zemlja dobro obdelana in pognojena. Iz vsega tega sledi, da je pravilno kolobarjenje tudi znaten pripomoček k uspešnemu kmetovanju.

Pri kolobarjenju se nam je ozirati na razne okolnosti in sicer: Poznati moramo naravo in lastnosti posameznih rastlin, katere želimo vrstiti. Rastline z dolgimi in močnimi koreninami zahtevajo vse drugo zemljo, gnojenje in oskrbo, nego rastline s kratkimi, plitvimi koreninami. Prve izčrpavajo s svojimi dolgimi in globoko v zemljo segajočimi koreninami le spodnje plasti zemlje, dočim mostanejo gornje plasti neizčrpavane. Za takšnimi rastlinami bomo torej vrstili plitvo rastoče, da zemljo enakomerno izkoristimo in s tem dosežemo večji pridelek brez posebnih stroškov in truda.

Nekaterim rastlinam moramo močno gnojiti s svežim gnojem, da bolj uspevajo, druge pa zopet boljše rodijo na leto dni prej gnojenih njivah. Za korenstvo moramo močno gnojiti, dočim obrodi krompir bolje na leto dni prej gnojeni zemlji; vendar pa uspeva krompir prav dobro tudi na sveže gnojene zemlji. Zito obrodi najbolje na več let poprej zagnojenih njivah. Gnojili bomo torej korenstvu in vsem okopavinam v prvi vrsti ter sejali nato žita brez gnojenja.

Vsaki rastlini je treba odločiti najpripravnější prostor in sejati na gnoj rastline, ki zahtevajo gnojenje, vse druge pa se naj vrste tako, da pridejo gnojna manj

potrebne in glede kakovosti zemlje manj izbirne rastline na zadnje mesto, kakor oves, ki s svojimi gostimi koreninami posreba poslednje hranilne snovi, ki so še preostale v zemlji. Zato postane po ovsu navadno zelo izčrpana.

Različne rastline potrebujejo za svoj razvoj sicer ene in iste hranilne snovi, toda v neenakem razmerju med seboj. Tako rabijo n. pr. vse žitarice za tvorbo semena mnogo fosforove kisline, korenstivo in okopavine pa mnogo kalija. Če vrstimo rastline glede zahtev po hranilnih snoveh, tedaj zemljo dobro izkoriščamo, ne bi imeli s tem posebnih stroškov.

Neposredni uspeh kolobarjenja je tudi ta, da spravimo vsako seme v dobro pripravljeno zemljo, ki je zrahljana in pleva prosta. Pri okopavinah za žitaricami zatiramo plevel z okopavanjem in dobimo na ta način čisto zemljo. V takšno zemljo vsejemo žito, nakar pridejo na vrsto zopet okopavine in pleva se iznebimo. Tudi pod gostoto detelje se mnogo pleva zaduši, kolikor pa ga ostane, tega pokončamo z večkratno košnjo. S pravilnim kolobarjenjem uničujemo najlažje in na najbolj cenen način razne poljske živalske škodljivce in različne rastlinske bolezni.

Pri sestavljanju kolobarja moramo najprej določiti, katere rastline bomo sejali te in one. Veliki posestniki sejejo navadno od vsake rastline enake množine, česar pa na malem posestvu ni mogoče. Mali posestnik seje najpotrebnejše rastline na en predel, druge pa po več vrst skupaj na en predel; za njega je zategadelj pravilno kolobarjenje zelo težavno, ako hoče paziti na to, da odkaže vsaki rastlini najprimernejši prostor.

Vsak gospodar mora znati sestaviti sam za svoje razmere primeren kolobar, katerega lahko od časa do časa tudi spremeni. Ako imamo na razpolago zadostne množine gnoj, je kolobarjenje znatno olajšano.

Kolobariti začnemo tako, da razdelimo naše polje po možnosti na toliko enakih delov, kolikor vrst rastlin nameravamo pridelovati in kolikolen kolobar hočemo imeti. Za razmere pri nas v Sloveniji bi bil naslednji šestletni kolobar na mestu: 1. leto: pšenica s štajersko deteljo, 2. leto: detelja, 3. leto: kornuza (pognojeno), 4. ječmen (zimski), ajda in repa, 5. leto: inkarnatka, proso in sočivje, 6. leto: krompir (pognojeno).

Pri navedenem kolobarju bi gnojili redno vsako 3. leto eden in isti prostor. Sejali bi ravno toliko pšenice, kakor kornuza in krompirja ter bi lahko pridelovali tudi zadostno množino štajerske detelje, kar bi bilo za živinorejo velike važnosti. Namesto ječmena sejemo lahko oves, ki rodi obilnejše. Na ječmenovo strn vsejemo polovico ajde, polovico pa repe, kateri seveda pognojimo. Med repo vsejemo deteljo inkarnatko (rdečo deteljo), katero kosimo koncem meseca maja in prostor zasejemo s prosom. Druga polovica, kjer je bila v preteklem letu ajda, se nasadi s sočivjem.

Na opisani način bomo pridelali razmeroma največ ter zemljo izkoristili enakomerno. Pri tem kolobarju pride ena in ista rastlina vsako 6. letu na eden in isti prostor. Dobri pa so tudi drugi kolobarji.

V naših krajih je o kolobarjenju večinoma še zelo malo znano, ker kmetovalci ne vedo pravil umnega kmetijstva. Skušajmo zatorej v tej smeri napredovati, kar bo v korist ne le nam samim, temveč tudi splošnemu kmetijstvu.

Vinski trg. Kupčija v Jugoslaviji počiva in vse toži, da ne more prodati vina. V Sloveniji se gibljejo cene med 17 in 20 kron, v Banatu od 4 do 8 kron, za letnik 1922. Tu so vinogradniki baje izjavili, da se jim pri teh cenah ne bo več izplačevalo obdelovanje gor. Saj bo tudi v Sloveniji kmalu tako, ako ne bo izvoza in pametnejšega narodnega gospodarstva. V Nemški Avstriji stane liter lanskega vina 4—8000 K. Vpeljani vinski davek, ki znaša 200.000 kron za hl ali 20.000 kron na liter vpliva tudi seveda na znižanje vinskih cen, in vinogradniki so primorani vsled pomanjkanja denarja, prodajati svoja vina pod pridelovalnimi stroški, ki znašajo več milijonov za oral. Med vinogradniki se opaža močna opozicija proti vladnim odredbam, ki strmiijo za tem, da bi samo s pomočjo alkohola rešili državo. Enostransko obdačenje še ni prineslo nikdar rešitve državnim financam. Na Ogrskem stane liter lanskega vina povprečno 120 — 180 K. Izvoz je minimalen. Največ se porabi Češkoslovaška. Ako bi Nemci uvažali ogrska vina, ki rastejo na pesku, in imeli našo kislino, uvedli v svoji državi pravo politiko alkohola, bi delale vse tri države dobre kupčije. Morda še pihoda do tega! Na Češkosloveskem stane liter 3—5 čK. Za našo valuto je to krasna cena, če lepša za Madžare, idealna za Avstrijce. Toda . . . ? Za jugoslovanska, madžarska in avstrijska vina pa ne pride v poštev samo Češkoslovaška republika, ampak tudi vsa Poljska in druge severne države, ki so bile prej navajene na enoten tip. Kako ga ustvariti . . . ? Kako priti do starih predvojnih zvez na vinskem trgu je prvo in glavno vprašanje naše gospodarske politike.

Sadimo matičnjake. Brez matičnjakov in ključič, brez ključič in cepljenk, ni dobrega, modernega vinograda. Pred vojno je bilo ključič dovolj, sedaj po vojni pa vlada silno pomanjkanje tega materiala. In lepe dobre ključice so zelo drage. Vsak vinogradnik, ki ima vsaj 1 — 1 in pol oral goric, bo našel kak prostorček, da zasadi 100—150 matičnih trsov, ki mu dajejo 1000 — 2500 lepih ključič. Ako jih ne rabi sam, bo vedno našel kupce. Že sedaj moramo začeti misliti na to, da bo treba naše gorice zopet obnavljati, in tedaj bo domači matečjak vsakemu dobro došel. Kake vrste naj sadimo, to bo znal nam najboljše svetovati domači strokovnjak, ki pozna zemljo, lego in podnebje. Po drugih krajih so že začeli pridno saditi matičnjake — storimo isto.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 13. apr. 1923 se je pripeljalo 185 svinj, 3 koze in 2 kozlička. Cene so bile: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 800—1000, 7 do 9 tednov 1200—1400, 3 do 4 mesce 1800 do 2800, 5 do 7 mescev 3600—4000, 8 do 10 mescev 4500—6000, 1 leto 6500—7000 kron. 1 kg žive teže 85 do 100 kron, 1 kg mrtve teže 105 do 110 kron. Koze komad 600 do 700.

Lesna trgovina Slovenije. Lesna trgovina je zadnji čas zelo živahna; posebno je veliko povpraševanje po tesanem lesu, ki se ga dosti vporabi doma, precej pa se ga izvažata tudi v Italijo. Povpraševanje po rezanem gradbenem lesu določenih dimenzij in dolžin je zelo živahno, ker se ga izvažata velika množina na Francosko. Istotako je veliko povpraševanje po paralelnih smrekovih deskah, ki se dosti dražje plačuje, kot pa konično obrobline. Brzjavni drogi v dolžini 9 do 12 m se izvažajo v Francijo, bukove deske za zaboje pa v Italijo. Cene pa še vedno rastejo, ker nima naš les v Italiji nobene konkurence in je povpraševanje zelo živahno. Izdelovalne bukovih železničnih pragov se ne izplača, ker je cena zelo nizka in se bukovna drva boljše prodajo; drva in oglje kupujejo Svicarji in Italijani.

Iz zagrebškega žitnega trga. Ker naša valuta že nekaj časa stoji precej enakomerno, so se ustavile tudi žitne cene. Z našimi raznimi žiti se po največ trguje v državi sami in to so največ s kornuza ter moko, medtem ko trgovina s pšenico precej počiva. Največ je povpraševanja po moki, a je razlika med cenami nakupa in prodaje vsled pomanjkanja denarja zelo velika in torej se tudi trgovina z moko ne more prav razviti. Dobro in lahko se proda lepo zdrava kornuza, slabo kornuza pa kupujejo samo za pridelovanje špirta. Žitni izvoz iz naše države je zelo neznačen, ker so pogoji za plačilo in dobavo nepovoljni za inoz. izvoznice. Treba pa na veselje v zadnjem času beležiti, da so se prometne prilike po naših južnih žitornih krajih zboljšale in da raznih žitnih transportov ne pustijo tako dolgo čakati na postajah. Ako se bo promet še bolj poboljšal, potem bomo dobili stalne žitne cene. Posamezne žitne cene so sledeče: pšenica je po 450—455 din., rž 375—400 din. Oves se trguje samo za potrebe vojaške uprave in pa plačujejo po 200—300 din., bosanski oves je za nekaj per cenejši, ječmen je po 300—350 din. Prvovrstna kornuza je po 275 din. Moka nularica je v Zagrebu po 6.75—7 din., krušna pa po 5—5.25 din. Stanje setev po južnih krajih je dokaj povoljno in še osobito radi tega, ker so imeli tudi po teh krajih zadnje dni dovolj rahlega dežja.

Hmelj. Hmeljarji CSR prorokujejo, da bode t. l. ušivo, kar bi na hmeljske cene v obče dobro uplivalo. Zaveza hmeljarskih društev v Zatecu piše in objavlja sledeče: Kdor zasleduje hmeljsko statistiko zadnjih 30 let, najde, da se je l. 1893, 1903 in 1923 prikazala hmeljska ušica v prav obilni množini in da je zlasti l. 1903 in 1913 povzročila prav pičlo in slabo letino. Potemtakem bi se lahko sklepalo, da je po naravi tako urejeno, da se hm. ušba vsako 10. leto prikazuje v obilnejši meri ter občutljivo škoduje hmeljski rastlini. Tekoče leto bo haje tudi «ušivo» in to tembolj, ker so se na nekaterih vrtnih rastlinah že letos pokazale listne ušice v velikem številu. Na podlagi dejstva, da so se lani med ubiranjem hmelja prikazale hmeljske ušice, se lahko sklepa, da bode tekoče leto res ušivo. Toliko našim hmeljarjem v tolažbo!

Hmeljarsko društvo Žalec.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 98 dinarjev, francoski frank 6.60 din. Za 10.000 avstrijskih kron je plačati 14 din., za 100 češkoslov. kron 295 din., za 10.000 nemških mark 47 in za 100 laških lir 494 dinarjev. V Curihu znaša vrednost našega dinarja 5.60 cent. (1 centim je 1 para).

PRIREDTIVE.

Hočko gasilno društvo priredi v nedeljo, 6. majnika, v Sp. Hočah v gostilni Frangeš vrtno veselico. Dopoldne ob pol 10. uri sv. maša in ob 2. uri popoldne pa postavljanje majnikovega drevesa in vrtna veselica z zanimivim sporedom.

Bralno društvo v Hočah priredi v nedeljo, dne 22. aprila ob pol 4. uri popoldan v «Društvenem domu» v Slivnici 4dejansko igro «Repoštev». Nastopi tudi krasen duet. Med odmore igrajo priljubljeni hočki tamburaši. Vse prijatelje počaste zabave uljudno vabimo, da nas posejijo v prav obilnem številu! Na veselo svidenje v Slivnici! Vstopnice v predprodaji pri g. organistu v Slivnici.

Opozorjamo na prireditve Orlov-dijakov iz Maribora, ki bo v nedeljo ob 15h v «Društ. domu» v Ptuj. Spored je različen. Poleg prostih vaj so točke na otodju, kakor konju in bradli in še pevske točke ter deklamacije. Meščani in okoliš, posebno telovadni odseki, pridite! Bog živ!

Iz Rač nam pišejo: Predstava, ki jo je priredilo «Bralno društvo» dne 15. t. m., je nad vse pričakovanje dobro uspela, tako v moralnem, kakor v gnotnem oziru. Zato gre hvala pred vsem g. Lutmanu, ki se je najbolj trudil, da stvar dobro uspe. Zahvaliti se moramo tudi gosp. Gnusu, ki je dal prostor radevolje brezplačno na razpolago, in drugim, ki so pomagali pri prireditvah. Razum tega naj izrečemo hvalo vsem igralkam in igralcem, ki so zares s pravo požrtvovalnostjo delali, da ugodijo željam občinstva. — Ker mnogo občinstva ni moglo vsled prenapolnjenega prostora prisostvovati predstavi, se ista ponovi v nedeljo, dne 29. t. m. ob 3. uri pop. K obilni udeležbi vabi Bralno društvo v Račah.

Bralno društvo pri Sv. Jurju ob Ščavnici priredi ob lepem vremenu v nedeljo, dne 22. t. m. žaloigro «Zloba in zvestoba» pri gosp. Pergerju. Na sporedu so še: deklamacije in pevske točke. Sosedni in domačini uljudno vabljeni. Odbor.

V libijski puščavi.

Ali je še to bila ona — tista Eliza Adams iz Bostona, tista, ki je njeno srečno, tiho življenje tako mirno potekalo med njenim udobnim stanovanjem, med cerkvijo in med sprehodi —? Tule je krčevito sedela na gugajoči se kameli sredi divje, neizmerne puščave, njena roka je počivala na — samokresu in njene misli, — o, te misli so preračunavale — možnost umora —! O, življenje, ti opolzlo, nestalno življenje, polno prevar in izdajstva, — kedo ti še more kedaj zaupati —? Kadar nam kažeš svoje trdo, odurno lice, takrat ti morebiti gledamo pogumno v obraz, — ampak kadar si najslajše, takrat se te je treba najbolj bati —!

«Končno in če pride najhujše, gospodična Sadié,» je pravil Stephens in govoril proti lastnemu prepričanju, «je vsa zadeva le vprašanje časa in odkupnine. Razen tega smo še čisto blizu Egipta in še daleč proč od dežele dervišev. Gotovo je, da bodo angleške bojne čete vse storile, kar je v njihovi moči, in nas bodo osvobodile. — Ne izgublajte poguma in upajte na najboljše —!

«Saj ne obupujem, gospod Stephens!» je dejala Sadié in obrnila k njemu svojo prebledelo lice, ki je na laž stavilo njene besede. «Vsi smo v božjih rokah! Bog gotovo ne bo hotel biti krut in neizprosen z nami! — Lahko je govoriti o zaupanju v Boga, če se nam dobro godi, — toda šele v nesreči se preizkusi močno sree, ki zares zaupa v svojega Stvarnika —!

Tiho so jezdili nekaj časa. Vsak se je pečal s svojimi mislimi, ki so jih mu vzbudile Sadiéine besede. Oblizani posvetnjak in diplomat Brown je skomignil z rameni, — njegovi življenjski nazori niso bili taki, da bi bil mislil in zaupal na Boga, ki ga ni poznal, druge pa, celo Parižana Fardeta, je ganilo zaupanje, ki ga je imelo slabotno dekle v previdnost Božjo, in potolažene in pokrepane so se čutili.

Huje je žgalo in peklo afriško solnce z jasnega modrega neba na izmučene nesrečneže. Pesek pod njimi je žarel in vsa puščava je plamenela od vročine, — zdelo se jim je, da potujejo po razbeljenem železu.

Najhuje je trpel Stuart, protestantovski pridigar. Njegove roke so bile zvezane na hrbtni in še posebej privezane k sedlu in njegovo debelo telo se je nevarno zibalo pri vsakem koraku kamele. Po ranjeni nogi mu je curljala kri, celi roji muh so mu sedali nanjo in plamenče solnce puščave je neusmiljeno žgalo na njegovo golo glavo. V «boju» z derviši je namreč izgubil klobuk in solnčnik. Polkovnik mu je ovil svojo rdečo svilen ruto okrog glave, da bi ga vsaj nekoliko branila solnčnih žarkov. Njegova obilna, smrtnobleda lica so kazala rdeče lise in njegove velike rjave oči so se čudno bleščale — vročina se ga je lotevala.

K telesni utrujenosti in k «morski bolezni», ki jo je povzročala gugajoča se hoja kamel, se je kmalu pridružila še žeja. Vsi so jo čutili. Njihove ustnice so bile razpokane in suhe in jezik jim je ležal v ustih, kakor bi bil iz svinca. Čudno hripavo in šepetaje so govorili in nobene besede niso mogli več prav izgovoriti. Gospodični Adams je padla glava na prsi in njen veliki klobuk ji je zakril lice.

«Tela bo omedlela, če kmalu ne dobi vode!» je tarnala Sadié. «Oh, gospod Stephens, ali res ni nobene pomoči —?»

Derviši, ki so jezdili v bližini, so bili sami Bagara-Arabci, izvzemši enega, ki je bil črnc, velik oglat človek s kozavim licem. Njegov obraz se je zdel precej dobrušen, vsaj v primeri z njegovimi tovariši.

Stephens se mu je približal, se dotaknil njegovega komolca in pokazal na meh z vodo, nato pa na onemogo gospodično Adams.

Črnc je osorno odmajal z glavo, obenem pa pomenljivo pogledal k Arabcem, kot bi hotel reči: «Če bi tehe ne bilo, bi ti pomagal!»

Položil je svoj črni kazalec na prsi in dejal:

«Tippy Tilly!»

«Kaj je to —?» je vprašal Cochrane.

«Tippy Tilly! Tippy Tilly!» je ponavljal črnc in pridruševal glas, kot bi hotel, da ga čujejo samo ujetniki.

«Moja arabščina ne prenese težkih preizkušenj, se bojim. Ne vem, kaj pravi.»

(Dalje prihodnjič.)

Ravnateljstvo „Posojilnice v Framu“ naznanja, da je njegov dolgoletni član
gospod

Leopold Šerbinek

danes, o pol 6. uri po dolgi bolezni mirno v Gospodu zaspal. Pogreb preblagega raj kega se vrši v petek, dae 20. t. m. ob 11. uri dopoldne.

FRAM, dne 18. aprila 1923.

Ravnateljstvo.